

BRASSÓI LAPOK

POLITIKAI NAPILAP.

Nyomda és kiadóhivatal
Brassó, Kapu-utca 60 szám — Telefon szám 177.

ELŐFIZETÉSI DIJ.

Helyben házhoz hordva, vidékre postán küldve:
egész évre 10 frt, fél évre 5 frt, negyed évre 2 frt 50 kr.

Egyes szám ára 4 kr., kapható:

a kiadóhivatalban, Gross G. Polánek és Friedmann F. urek üzletében

Felelős szerkesztő:

Dr. Vajna Gábor,
ügyvéd.

Szerkesztőség: Kapu-u. 60.

Értékesíthető:

d. e. 8—9 és d. u. 2—4 óráig.

Telefon szám 177.

HIRDETÉSI DIJ:

2 hasábos garmondsor v. annak helye 1-szeri hirdetésnél 12 kr.
3 hasábos garmondsor 8 kr. Nagyobb és többszöri hirdetésnél kedvezmény. Minden egyes hirdetmény után még külön 30 kr. bélyeg-dij fizetendő.

Nyitltér sora 15 kr.

Hirdetmények és nyitltéri szövegek díja előre fizetendő.

Gazdasági életünk jövője.

Brassó, decz. 2.

A kvótatörvényjavaslat 1 §-a azt mondja:

„Az az arány, melyben az 1867. évi XII. t.-cikkben közönsnek elismert állami ügyek költségei a magyar korona országai és a birodalmi tanácsban képviselt királyságok és országok által viselendők, az idézett törvénycikkben körülírt módon, kölcsönös egyezmény útján a magyar korona országaira nézve 34.4, a birodalmi tanácsban képviselt királyságok és országokra nézve 65.6 százalékban állapittatik meg.”

Bárhogy forgassuk is, bármely szempontból bíráljuk is azt a faktumot, mely elé a nemzetet a fent idézett törvényjavaslat 1. §-a állítja, azt kénytelenek vagyunk elismerni, hogy három hosszú év keserves küzdelmei után módot nyújt arra, hogy agyongyötört és fenéig felforgatott gazdasági életünkbe újra nyugalom költözzék, s további haladásunknak útját egyengesse. — Nem lehet se célunk, se feladatunk a kvótakérdés politikai vonatkozásait feszegetni: szemünk előtt csupán az az egyetlen körülmény lebeg, hogy ennek az áldatlan ügynek alkotmányos rendezésével megszűnik mindaz a bizonytalanság, kétség és herce-hurcza, mely a monarchia nagyhatalmi állásának megingatásával fenyegetett, megtámadta egyszersmind hazánk hitelét, s ezzel gazdasági fejlődésének alapfeltételeit is.

Sulyos, küzdelemmel teljes jövő áll előttünk. Nem ártatjuk magunkat, de hisz ennek értelme sem lenne. Az adózó polgárok tudják legjobban, hogy milyen, alig elviselhető terhek nehezedenek vállára, de szemet hunyhatnak-e azon körülmény előtt, melyek a jelenlegi megállapodásra vezettek? A hazafiúi okosság diktálja azt, hogy józanul, az összes számbavehető erők objektív mérlegeléseivel alkossuk meg ítéletünket a lefolyt tárgyalások eredményéről s így az előttünk fekvő törvényjavaslat által megállapított arány-

ról is. E kérdés megvilágítására különösen a következőket tartjuk szükségesnek és fontosnak megjegyezni:

A számítás alapjául a befolyt adók szolgáltak. Ha tehát ez alapon (1888—1897) a számításokat megejtjük, a következő eredményt kapjuk:

Magyarországban:

Az egyenes és közvetett adók bruttó összege 2,782,133.574 frt.

Ebből levonandók:

1. az átfutók

összege 496,038,758 frt.

2. csupán a magyar korona országaiban egyoldalulag létesített adók közül

304,795.164 frt 800,833,922 frt

Marad 1,981,299.652 frt

Arány: 33.09.

Ausztriában:

Az egyenes és közvetett

adók bruttó összege 4,188,182,194 frt

Ebből levonva mint fent 181,157.180

Marad 4,007,025.014 frt

Arány: 66.91.

tehát a Magyarországot (határvidék nélkül) terhelő arány 32.49.

Mint hogy azonban az 1872. évi IV. t.-cz. értelmében a közösügyi kiadásokból 2 százalék előzetesen már a magyar korona országait terheli ez a 32.49 aránykulcs a közösügyi kiadásoknak csak 98 százalékára alkalmazandó, úgy hogy ez valójában az összes közösügyi kiadásoknak csak 31.84 százalékát képezi, és ehhez adva a 2 százalékot, a kvóta tenne az előbb említett 2 százalékos precipuummal együtt 33.84 : 66.16.

Mi tehát, mint e számításból világosan kitetszik, mindenképp zsákutcába jutottunk az osztrákokkal szemben, mert már a fentieket tekintetbe véve sem tarthattuk fenn az eddigi kvótárányt s így akarva nem akarva magasabb százalékra voltunk kénytelenek áttérni. Feltétlenül tekintetbe kell vennünk azt is, hogy az így előálló többlet megtérül a fogyasztási adók visz-

számtalása révén, a mi eddig tisztán az osztrákok zsebében maradt.

Legfontosabb azonban gazdasági életünk jövődjé fejlődésére az a körülmény, hogy míg a most megállapított kvóta-arány 1909-ig bír érvénynyel, a vámszövetségi szerződés már 1907-ben lejár s így e két fontos ügy között nem lehet egy esetleges junktimot megállapítani, a mi aztán a szerződések megkötésénél függetlenségünket biztosítja és így érdekeinket hathatósabban leszünk képesek megvédelmezni.

Különösen nyer fontosságában ez a körülmény akkor, ha a mostani kormány által erőteljesen megindított közgazdasági akciót vesszük figyelembe. Mezőgazdaságunk, iparunk és kereskedelmünk intenzív fejlesztése képezi legnagyobb gondját a kormánynak, s csak természetes, hogy az annak idején megindítandó vámszövetségi tárgyalásoknak már lesz mit védelmezni. A lefolyt tárgyalások kétségtelenül beigazolták, hogy kiméletre, méltányosságra és való helyzetünk igazságos elbírálására nincs mit számítanunk. Ennek tehát egyetlen ellenszere kínálkozik, ha t. i. gazdasági erőinket fejleszteni, gyarapítani, s a lehető legmagasabb fokra igyekszünk emelni.

Az erre való készséget, sőt tovább megyünk, az energikus és céltudatos tetterőt látjuk a kormánynál. Szükségesnek és elmaradhatatlannak tartjuk, hogy a társadalom e nehéz és felelősségteljes munkában segédkezet nyújtson. — Sopánkodással most már mire sem megyünk, s ölbe tett kézzel is hiába keseregnénk a bevégzett tényeken. Törekedjünk a gazdasági függetlenségre, fogjunk kezét mindannyian, s támogassuk azokat az intéző tényezőket, a melyek őszintén és becsületes igyekezettel dolgoznak gazdasági jövőnk megerősítésén és fölvirágoztatásán.

Belföld.

Brassó, decz. 2.

Stefánia kir. hercegnő egybekelése Lónyay Elemér gróffal véglegesen eldöntött dolog, a melynek már legfőlebb csak hasznot akadályai lehetnek.

Papp Elemér gimnázista meggyilkolásában váratlan fordulat merült fel. A csendőrség ugyanis letartóztatta a meggyilkolt unokafivérét Papp Zoltánt és vasra verve bezáratotta Udvariba.

Külföld.

Brassó, decz. 2.

Ő Felsége a delegáció tagjaihoz intézett szavában meghatottan emlékezett meg a monarchia összes népeinek részvételéről, a királyné elhunytá alkalmából.

A csehek és németek újra összeültek egyezkedni. Hir szerint ezuttal a tanácskozások sikerre fognak vezetni.

A városi képviselőtestület csütörtöki közgyűlése.

Brassó, decz. 2.

Lapunk tegnapi számában közöltük röviden a városi képviselőtestület csütörtöki közgyűlésének lefolyását illetve az azon folyt tárgyalásoknak eredményét. Ha most újra visszatérünk erre a közgyűlésre, az azért történik, mert e közgyűlés olyan gazdag volt nemcsak érdekes, hanem egyszersmind jellemző mozzanatokban, hogy mindazok a városi képviselők, a kik akadályozva voltak a megjelenésben, haláláig sajnálhatják ezt.

A közgyűlés tárgyát — mint említettük — az képezte, hogy Mandel János, a ki a gyalogsági kaszárnya építését árlejtés útján magára vállalta, ezen kötelezettségét Mandel Gyula és Székely Zsigmond mérnökre kívánta átruháztatni, a mire a városi tanács azt javasolta, hogy e kívánság ne teljesíthető, hanem Mandel János, a ki az árlejtési feltételekben kikötött határidőket nem tartotta be, szerződés-szegőnek tekintessék, és 15000 frt. óvadéka a város tulajdonává váltnak mondassék ki.

Mindazonáltal a vita 3 órán át nem azon kérdés körül forgott, hogy eleget tegyenek-e Mandel János kívánságának vagy szerződés-szegőnek tekintessék-e, hanem azon eltérés körül, a mely a városi tanács és az állandó választmány indítványa között mutatkozott.

Azt az indítványt, hogy Mandel János 15 ezer frt óvadéka Mandel Jánosra nézve elvesztettnek és a város tulajdonává váltnak nyilváníttassék, a szászok közül senki sem kifogásolta. Bolond is volna, a ki elszalasztaná az ilyen alkalmat, a mely a könnyű és minden fáradság nélküli vagyonszerzésre nem mindig kínálkozik. Sőt az is lehet, hogy a városi tanácsnak jogilag teljesen igaza van: hogy az emberiség szempontjából is igaza van-e, különösen akkor, a midőn ha tudja, hogy Mandel Jánost egy tragikus eset kényszerítette jelzett kívánságának nyilvánítására, az más kérdés. Ohajtjuk, hogy a tanácsos urak egyike vagy másika minél előbb abba a helyzetbe jusson,

hogy 15 ezer frtjával olyan könnyedén elbánjanak, mint a városi tanács és a közgyűlés Mandelével: akkor majd talán megértik és alkalmazni fogják azt a régi közmondást, hogy „summa jus summa injuria.”

A városi tanács azt javasolta, hogy új árlejtést hirdessenek, az állandó választmány pedig azt, hogy árlejtés nélkül kéz alatt adják át a gyalogsági kaszárnya építési munkálatait Krémer József építőmesternek. És ez az eltérés a városi tanács és az állandó választmány indítványai között idézte elő a hosszas és szenvedélyes vitát, a mely a látszat szerint a zöld és a régi mérsékelt szászok közti mérközéssé vált, miután Krémer J. érdekében egytől-egyig 13 próbás zöld szászok szólaltak fel és szavaztak, a tanács indítványát pedig felszólalással csak Adam Károly ügyvéd, szavazattal pedig csak a régi mérsékelt gárda egykori tagjai támogatták. És itt is előfordult, a mi a zöldek és mérsékelt egykori harcában gyakori eset volt, hogy az apa a fia ellen és viszont szavazott. Az öreg Fabritius J. a mérsékelt irány régi híve, a tanács indítványára, a fia, Fabritius Ágost szemorvos Krémerre adta szavazatát; az öreg Miess a tanács indítványát, a fia Krémert pártolta.

Érdekes érveket hoztak fel Krémer J. támogatására. Pártolni kell a hazai ipart — mondotta Schiel Gusztáv és még miniszteri rendeletre is hivatkozott, a mely kívánságosnak jelzi a hazai ipar támogatását. Sajátságos, hogy akkor, a midőn a zászlórendeletben azt jelezte a miniszter kívánságosnak, hogy a nemzeti lobogó a menet élén vitessék, a nemzeti lobogó érdekében erre senki se hivatkozott a szászok közül, sőt a „Kr. Ztg.” nevetségessé tette Szabó Sándor alkapitányt, a ki azzal védekezett a zászlórendelet lelkiismeretes interpretálása miatt támadt tegyelmi ügyében, hogy a mit a miniszter kívánságosnak jelez, azt meg kell tenni és ezért fejezte ő ki hirdetményében a miniszter ezen kívánságát rendelkezésképen. Krémer J. érdekében azonban jó a miniszteri rendelet is támogatónak. És az is sajátságos, hogy a hazai ipart csak akkor jut eszükbe a szászoknak támogatni, a mikor Krémer J.-ről van szó, akkor pedig, a mikor nincs szász vállalkozó, Budapest helyett Berlinbe mennek mesteremberért.

Schiel János viszont azzal érvelt, hogy Krémernek kell adni a munkát, mert az anyagárak már amugy is emelkedőben vannak és ha még árlejtés hirdettetik, az idő eljár és a város nagyobb árakat lesz kénytelen fizetni a vállalkozónak s így a város károsodik. Schnell Alfred városi tanácsos számadatokkal bizonyította be, hogy Schiel Jánosnak nincs igaza. Dr. Czell Vilmos pedig azt a szenzatiós leleplezést tette, hogy Schiel Jánosnak szerződése van Krémer Józseffel arra az esetre, ha Krémer J. az építési munkálatokat megkapja és így Schiel J. éppen úgy érdekelt fél mint a város és Krémer J. és nézete szerint nincs jogositva ehhez az üggyhöz szólani.

A közgyűlés tagjainak általános moraja közt szólalt fel Schiel János és jelentette ki, hogy ő megkérdezte a polgármestert a közgyűlés előtt, hogy hozzászólhat-e ehhez az üggyhöz, és a polgármester nem látott akadályt abban a viszonyban, a melyben ő Krémer J.-el áll.

Ujabb szenzáció: Dr. Czell

Vilmos kijelenti, hogy ő tudja azt, hogy Schiel J. kérdést tett a polgármesternél és azt is tudja, hogy a polgármester egészen korrekt módon válaszolt arra a kérdésre midőn nem látott akadályt a Schiel J. által felhozott körülményben: azonban Schiel J. nem mondta meg a polgármesternek azt, a mit meg kellett volna mondania és ezért nem kifogásolta a polgármester Schiel J. felszólalását, ellenben ha megmondotta volna azt, a mit meg kellett volna mondania t. i. hogy szerződése van Krémerrel, akkor a polgármester is más választ adott volna.

Schiel János kijelenti, hogy Krémerrel kötött szerződése csak arra az időre szólott, a midőn a város árlejtési hirdetmény útján még nem adta ki a kaszárnya építkezési munkálatait.

Harmadik szenzáció: Dr. Czell Vilmos kijelenti, hogy neki néhány órával ezelőtt maga Krémer J. jelentette ki, hogy a közte és Schiel János között létrejött szerződés még ma is érvényben van.

A város érdekének Schiel János részéről történt önzetlen védelme meg tette a maga hatását, mert a közgyűlés 50 szavazattal 29 ellen elvetette a Krémer József javára tett zöld indítványt.

Hogy mennyire nem állott érdekében a városnak a Krémer javára szóló indítvány, az kitűnik Schnell Alfred városi tanácsos magatartásából, a ki nála szokatlan élességgel fordult az indítvány ellen és a többek közt kijelentette, hogy a városnak nincs elajándékozni való 13 ezer forintja, pedig ennyivel többbe kerülne az építkezés, ha Krémernek adatnék az ki és végül kérte a polgármestert, hogy névszerinti szavazást rendeljen el, hadd lássák az utódok, hogy kik szavazták meg a városra annyira káros Krémerféle indítványt.

Az elajándékozni való 13 ezer forintba való utalás dr. Lurtz Károlynak szólott, a ki minden alkalommal a nép szegénységére és a polgárok terheire való hivatkozással szokott magának tapsokat biztosítani, most pedig azt fejtegette, hogy ha többbe kerül is az építkezés 13 forinttal, úgy is marad még 2000 frt. nyereség, mert Mandel János 15 ezer forintja a városé lesz.

Az is jellemző, hogy dr. Lurtz Károly és társai kézzel lábbal tiltakoztak a névszerinti szavazás ellen, a melyet azonban tíz tag kívánságára a polgármester az ügyrend értelmében mégis elrendelt, a Krémer féle indítvány veszedelmére.

Nem hagyhatjuk megemlítés nélkül, hogy Hiemesch Ferencz polgármester ez alkalommal is megmutatta pártatlan és tárgyilagos magatartásával, hogy hivatása magaslatán áll sőt — a kit soha se szoktunk megdicsérni, — most Schnell Alfred városi tanácsost is ki kell emelnünk azért, hogy a város érdeke mellett annyi erélylyel és bátorsággal szállott szembe a Krémerféle indítvány hiveivel.

A „Vereshaju“ előadás, személyi ügyének tisztázása.

Brassó, decz. 2.

A „Vereshaju“ előadása után, a körülmények sajátságos összetorlodása folytán szárnyrakelt mendemondákból kifejlődött

egyéni kellemetlenkedések és főként özv. Dömjén Zoltánné ő nagyságával szemben támadt félreértések tisztázása érdekében: brassói m. protestáns nőegyletünk megbízásából, én mint a nőegylet védnöke és egy más ur, ki a magyar dalárda estélyén szintén azon asztalnál ült, melynél a városszerte tractált insultálás állítólag megtörtént, özv. Dömjén Zoltánné ő nagyságával a szőnyegen lévő beszédhalmazt letárgyaltuk. Ő nagysága a valóságról tiszta képet alkotván magának, írásbeli nyilatkozatban, melyet neve aláírásával is ellátott és a mely nyilatkozat kezeim között van, beismerte, hogy a midőn ama ominosus cikk szerzője gyanúsítását magára vette, valamint a midőn azt állította, hogy a magyar dalárdában egy társaság őt insultálta, tévedett.

Ezzel, és e lap hasábjain még előbb közölt felvilágosítással, úgy véljük, tartozott nőegyletünk elnöksége mindazokkal szembe, a kik ezt igényelheték; s miután nyilatkozatainkban a tárgyilagosságot szemmel láthatólag lett kifejezve, bizvást hisszük, hogy nem akad ember, a ki újabb szempontokat keresve, a tisztázott helyzetet összezavarni akarná.

Brassó, 1899. decz. 1-én.

Péchy Árpád,
a nőegylet védnöke.

HIREK.

Brassó, decz. 2.

— Lapunk mai számához egy fél iv melléklet van csatolva.

— Kinevezés. A Brassóból nemrég eltávozott B á n h e g y i Aladár kir. mérnök helyébe T a r t l e r Henrik nagy-enyedi kir. mérnök, a nemrég elhunyt Tartler Frigyes megyei főorvos öccse lett kinevezve.

— A brassói esküdtbírók elnökei. A brassói törvényszéknél szervezett esküdtbírósnak elnökéül W e é r György törvényszéki elnök, állandó helyetteséül pedig G ö l d n e r Károly törvényszéki bíró jelöltettek ki az 1900 évre.

— Halálozás. Dr. S c h n e i l Frigyes, nyug. kir. törvényszéki bíró, brassói ügyvéd, ki több éven át volt bírói minőségben Szegeden, tegnap hirtelen meghalt. Szívbeteg volt és csak nemrég majd összeesett egyik helyi tárgyalási teremben, de azt még sem hitték volna barátai, hogy ily hirtelen fog elhunyni. Kár a jó öreg bácsiért; jó lelkületű ember volt és nehéz családot hagy hátra. Pedig hej! de jó napokat élt Szegeden annak idején, midőn a brassói magyar dalárda ott volt. Nyugodjék békével!

— A Tageblatt keserve. Azon alkalmából, hogy egy dühös kutya városunkban 13 egyént megmarta, felemlíti a Kronstädter Tageblatt, hogy este 10 óra után a kutyának nagy serege csatangol a belváros utcáin csontokra vadászva (Knochenjagd) a járőrök veszedelmére és hozzá teszi, hogy ezen gazdátlan kutyák garázdálkodásának véget vethetne a rendőrség, mert ezzel hálásabb munkát végezne, mint a színekre való hajszával. Amint értesülünk, a rendőrség épen a Tageblatt iránti kegyeletből törte meg ezt az utcai »Knochenpolitik«-ot és ezért méltatlannak találjuk a neki tett szemrehányást.

— Uram-uram, városkapitány Uram! Nagy sár van az utcákon, akár csak egy alföldi faluban. A vállalkozó most is azzal a négy és fél szekérrel és kilencz s fél em-

berrel dolgozik, mint nyáron, mikor a por lepi el az embert. Tulságos nagy lesz annak az urnak a haszna!

— Sächsisches Kaffehaus. A Kr. Tageblatt tegnapi számában azt a kijelentést teszi, hogy a Neustädter által átvett Erdélyi féle kávéház ezentúl s z á s z kávéház lesz és felhívja a szászokat, hogy oda járjanak és ott gyülekezzenek össze. Mi azt hisszük, hogy Neust. ur nem ért egyet a K. Tagb. ezen kijelentésével, mert ellenkező esetben nekünk magyaroknak le kellene vonnunk abból a consequentiát.

— A brassói kereskedelmi és iparkamara november hó 28-án tartott teljes üléséről térszűke miatt lapunk jövő számában referálunk.

— Egy veszett eb garázdálkodása. Lapunk tegnapi számában írtuk, hogy mult csütörtökön városunkban egy veszett eb 13 egyént megmarta. A lövéssel megsebzett eb Prázmárra szaladt s ottan két egyént és egy ebet marta meg, míg végre ugyanott lelőtték.

— Hangverseny. A városi zenekar holnap — vasárnap — este az Europa szálloda éttermében játszik. A hangverseny kezdete fél 8 órakor.

— András napja alkalmából a hosszafalusi állami polgári iskolák szívélyes óvációt rendeztek szeretett igazgatójuk Killyéni Endre tiszteletére. A zö'd galyakkal és zászlókkal izlésesen teldisített torna csarnokba összegyűlt a kettős intézet ifjúsága a teljes tanári kar vezetése alatt, sőt többen az érdeklődő szülők közül is. Az ünnepeltet küldöttség hívta meg. A 12 számban — ének és szavak — szakértően összeállított hazafias színezetű műsort a nagyobb növendékek sajátkezűleg rajzolt szép lapokon állították ki. A fiúiskola nevében Czimbora Mihály V. oszt. a leányiskola nevében Dávid Kata III. oszt. tanuló megható szavakban adtak kifejezést a hálának és ragaszkodásnak, melylyel a szigorúsága mellett is atyai szeretettel örködő igazgató iránt viseltetnek s gyönyörű virágcsokrot nyújtottak neki át. Igazgató meghatottan köszöntö meg az ifjúság és a tanári kar gyöngéd figyelmét s buzdította az ifjúságot a jó példák követésére. Este igazgatónál vacsora volt, melyen a tantestületen kívül az iskola jóakarói közül is többen voltak jelen s mely hazafias köszöntések közepett is házas élénkséggel és melegséggel folyt le.

— Élve — eltemetve. Beke János sepsi-martonosi híres kutató és társa Kölczé G. Ferencz a mult napokban Málnás községben egy 18 méter mélységű kúton dolgoztak. Amint a kőrákás előhaladásával a duczolásból a deszkázatot ki akarták szedni, a laza fővény omlani kezdett a kút oldalából s a kihajló duczolás egy pillanat alatt összeomlott. A zuhogó tömeg egy másodperc alatt elborította Békét és Kölczét s mire a köregetéssel foglalkozó munkások észrevették a veszélyt, a két szerencsétlen ember már el volt temetve — élve. Azonnal hozzáfogtak a mentési munkálatokhoz, hogy a tömördek omlás alól az eltemetettek tetemeit kiszabadítsák. Az előhaladás a kiásásnál nagyon lassan ment, mert a földtömeg egy óriási tölcser-alakban van meglazulva s újabb szerencsétlenség elkerülésével csakis rengeteg kikötések közvetítésével lehet előhaladni a már csak hullákat kereső munkában.

— Baj van — mint Marosvásárhelyről tudósítják lapunkat — a Hüttemann czirkussal. Itt Brassóban még valahogy elhárította a veszélyt, hátra hagyva itt is egy kis adós

ságot. De Marosvásárhelyen aztán kiméletlenebb hitelezők léptek fel és ma-holnap Hüttemann csak művezető lesz és a »Nudelbrettschimmel« dobra kerül. Már vevő is jelentkezett, ki az egész czirkuszt meg veszi és tovább folytatja.

— Választás. Podár Nisztort, ki annak idején a zernesti jegyzői állásról lemondott, a mint értesülünk, Almás-Mezőre körjegyzőnek választották meg.

— Az egységes helyesírás kérdése. A közoktatási tanács legutóbbi ülésén kimondotta az egységes helyesírás kérdésének sürgős voltát, de egyszersmind azt is, hogy a megalkotandó egységes helyesírás a középiskolákra is kötelező legyen.

— Gabony és Társa cég mai hirdetését ajánljuk olvasóink figyelmébe.

— Figyelmeztetés! F. hó 13-án és 14-én lesz már az osztály sorsjáték második húzása. A kinek még nincs sorsjegye, legjobban ajánlhatjuk, hogy előzenéségeiről és pontosságáról országszerte ismert Bánó Gyula bankházánál (Budapest, VII. Erzsébet körút 14.) rendelje meg. Egész sorsjegy 10 rt, fél 8 rt, negyed 4 rt, nyolczad 2 rt. A legszebb karácsonyi vagy újévi ajándék egy főnyeremény, tehát nyujtsa mindenkinek a szerencsének.

— A legjobb karácsonyi ajándék gyermekek számára. Majdnem óriási sikert ért el az utolsó évtizedben egy játék- és toglalkoztatószer gyermekek számára, a mely külső alakjával keveset mutat, melyben azonban minden más játékszerrel szemben oly sok előny foglaltatik, hogy neki tényleg egy magas, maradandó érték tulajdonítható. Mi a Richter F. Ad. és társa bécsi cégnek Horgony-Kőépítőszekrényeit értjük. A technika minden ágazatában való haladás korszakában igazán értékkel bír, ha már a gyermekben a forma és alaki szépség iránti érzék élesztetik és hogy ez más foglalkoztatószer által hasonló tökéletes módon el nem érhető, azt bizonyítja egy tekintet az alakított mintalapokra, a melyek könnyű mintával kezdve, lassanként nehezebb mintára térnek át. Maguk a kövek igen tisztán vannak kidolgozva és lehetővé teszik a gyermekeknek a könnyű és biztos felállítást. Egy nem megvetendő előnye továbbá a szekrényeknek azok nagy tartóssága, mert esetleg elveszett kövek mindenkori pótolhatók és maguk a szekrények is kiegészítőszekrények hozzávásárlása által tervszerűleg nagyobbíthatók.

Elismert kiváló jó minőségűknél fogva legnagyobb elterjedtségnek örvendenek

Gróf Keglevich István utódai
promontori cég

cognac-jai.

Bevásárlásoknál kéretik ezen cég teljes szövegére figyelemmel lenni, hogy esetleges hamisítványoktól őrizkedhessünk.

Az **, ***, Extra, ****, és V. S. O.

(fine Champagne d'Hongrie) jelzéssel ellátott gyártmányok mindenütt kaphatók.)

Czinót egész ingven kanni

nem lehet, de mérsékelt árban beszerezhető a

Michelstädter S. E. és H.

bécsi világhírű cs. és kir. szabadalmazott nagy czipő gyári raktárában, Brassó Kapu-u. 16.
Baross szálloda

kiváló tisztelettel

Barna Béla

fenti cég üzletvezetője

Kimutatás

a Brassói Első Takaré- és Önszegélyző Szövetkezet.

1899. évi november havi forgalmáról.

Bevétel.

1899. okt.-ról átj. pénz-készl.	1830 04
Kölcsön számlán	105851 80
Kölcsön kamat számlán	3031 90
Hetibetét számlán	3606 37
Takarék letét számlán	13197 82
Visszleszámitolási számlán	19155 73
Oszt.-magy.bank giro szám.	20860 —
Különfélék számlán	123 06
Felvétel s lev. díj számlán	30 62

Kiadás.

Kölcsön számlán	110841 72
Kölcsön kamat számlán	5 46
Hetibetét számlán	1686 97
Hetibetét kamat számlán	24 56
Takarékletét számlán	12238 15
Takarékletét kamat számlán	122 18
Visszleszámitolási számlán	17034 —
Visszleszámitol. kamat száml.	199 48
Oszt.-magy.bank giro szám.	22738 05
Fizetések számlán	258 33
Üzleti költs. számlán	39 06
Különfélék számlán	70 50
Kereseti adó számlán	551 90
Pénzkészlet 1899. nov. 30-án.	2602 98

Összesen 168413 34

Összesen 168413 34

Kelt Brassóban, 1899. évi november hó 30-án.

Wolf F. Gyula
könyvelő.

Leitinger József
vezérigazgató.

Piblinger Ede
pénztáros.

Horgony-Pain-Expeller

Liniment. Capsici comp.

Ezen hirneves háziszor ellentállt az idő megpróbáltatásának, mert már több mint 30 év óta megbízható, fájdalom-össillapító bedörzsölésként alkalmaztatik köszvénynél, csúznál, tagzsággatásnál és meghűléseknél és az orvosok által bedörzsölésekre is mindig gyakrabban rendeltetik. A valódi Horgony-Pain-Expeller, gyakorta Horgony-Liniment. elnevezés alatt, nem titkos szer, hanem igazi népszerű háziszor, melynek egy háztartásban sem kellene hiányozni. 40 kr., 70 kr. és 1 frt. üvegenkénti árban majdnem minden gyógyszerárban készletben van; főraktár: Török József gyógyszerésznél Budapesten. Bevásárlás alkalmával igen óvatosak legyünk, mert több kisebbértékű utánzat van forgalomban. Ki nem akar megkárosodni, az minden egyes üveget „Horgony” védjegy és Richter cégjegyzés nélkül mint nem valódit utasítsa vissza.

RICHTER F. AD. és társa, Rudolstadt
cs. és kir. udvari szállítók.

Brassói bank és raktárház

részvénytársaság.

Brassó Hirscher-utca 2. (Gyümölessor sarkán) I. emelet.

Beizetett-alaptőke **300.000** korona.

A magy. kir. államvasutak utánvet-kiizetési-pénztára.

Ügykörébe vette a bank és raktárház összes agait, nevezetesen:

a takarékbetét-,
váltóleszámitolási-,
előlegezési (árakra, értékpapírokra) üzlete
értékpapírok, (részvények, záloglevelek,
sorsjegyek stb.)
külföldi pénznemek, checkek, váltók
adás-vevését,
masodlatok (duplicat), szelvények és
más értékek bevezetelését;

bármely művelet keresztülvitelét a bel- és
külföld minden piacán, valamint értékpapírok
megőrzését és kezelését.

A takarékbetétek utáni tőkekamatadót az
intézet fizeti.

Felvilágosítások minden irányban díjtalanul
és bérmentve adatnak.

Pénztári órák: d. e. 8—12-ig, délután 3—5-ig.

Brassói Bank és Raktárház Részvénytársaság

Porr m. p.

p. p. Deutsch m. p.

Minden vevőnek írásbeli jótálás adatik.

Harom évtized óta legjobb hirnevű cég.

HELMBOLD L. örökösei

ékszerészek

Brassó, Weisz Mihály-utca 24. szám alatt. (Saját ház.)

Legnagyobb raktár minden-
nemű ékszerekben valamint
jeggyűrűkben bármily súly-
ban.

14 karátos Lorgnonláncok.

Nagy raktár valódi arany
és ezüst sveiczi zsebórákban.

Evőeszközök 18 próbás hi-
vatalosan fémjelzett áruk.

Ezüst és fémövek.
Régi övek újjá helyreállítása.

Hatóságilag fémjegyzett áruk. Legjutányosabb árak.

RESCH ADOLF

ékszerész,

Kapu-u. 7. sz.

a cég alapított 1833-ban.

Gazdag raktárekiszerekben, arany- és ezüstne-
müben és szépválaszték schweiczi zsebórákban

Raktáron van, Christoffe-, I. minőségű berndorfi alpaca- és
China-ezüstnemű is az olcsóbb fajtából.

Megvétetnek arany- és ezüst-tárgyak, nemes kövek, gyöngyök
régí pénzök és mindennemű régiségek.

Szolid aranyozás, ezüstözés, nikelzés és vörös rézzel van
bevonás, villanyos úton.

Olesó és gyors kivitele a fentnevezett szakmába vágó tár-
gyak javításának.

Vésések köbe és fémekbe.

Különlegesség: egyesületi jelvények és alkalmi örmek elkészítése